

Conjunctuurbeeld Spanje

3 mei 2011

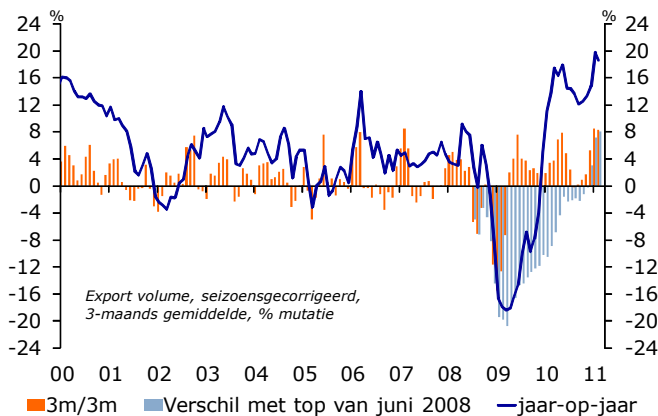
Het goede nieuws komt van buiten

jaar op jaar mutatie in %	'10	'11	'12
Bruto binnenlands product	-0,1	¾	1¼
Particuliere consumptie	1,2	0	½
Overheidsconsumptie	-0,7	-¾	¼
Investeringen	-7,6	-1	3
Uitvoer goederen en diensten	10,3	7	4
Invoer goederen en diensten	5,4	1¾	1¾
Consumentenprijzen	2,0	2¾	1¼
Werkloosheid (%)	20,1	20¾	20¼
Begrotingssaldo (% BBP)	-9,3	-7	-5½
Staatsschuld (% BBP)	64,4	70	73

Terwijl de exportgroei in het eerste kwartaal van 2011 net als in het laatste kwartaal van 2010 een zeer forse groei vertoonde, geldt voor de binnenlandse vraag dat krimp nog de overhand heeft. Het gevolg van die combinatie is dat de industriële productie zich maar zeer mondjesmaat weet te herstellen. Samen met de verdere daling van de bouwproductie zorgde dit in 11K1 weer voor een forse krimp van de werkgelegenheid, waardoor de werkloosheid naar een nieuw hoogtepunt van 20,7% is gestegen. Tel daar de hoge inflatie, de overheidsbezuinigingen en de noodzaak voor huishoudens om hun schuldenlast terug te brengen bij op om te begrijpen dat de consument voorlopig de hand op de knip houdt.

Bron: Reuters EcoWin, Rabobank

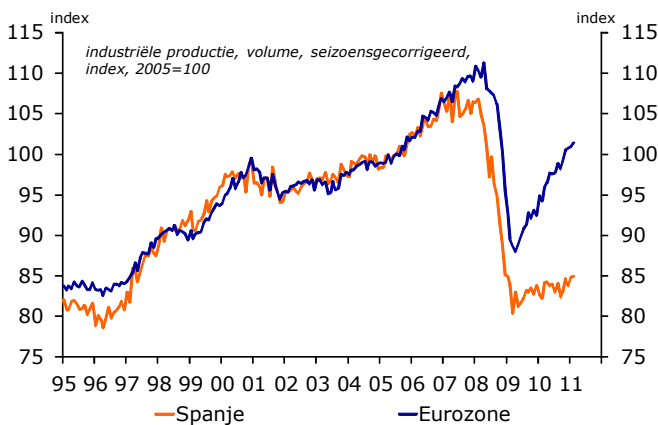
Exportgroei blijft hoog...

De export van goederen daalde in februari met 4,2% m-o-m. Op het eerste gezicht zorgelijk, maar deze krimp volgde op een gemiddelde maandelijkse groei van 3,6% in de vier maanden daarvoor. Zelfs als het exportvolume zich in maart niet herstelt zal de export in het eerste kwartaal als geheel nog een zeer forse groei van ruim 5% k-o-k laten zien. Dit volgt op een groei van 5,3% in het laatste kwartaal van 2010. Door het sterke herstel van de Spaanse export worden inmiddels weer meer goederen uitgevoerd dan op het vorige hoogtepunt in het tweede kwartaal van 2008. Omdat de importgroei achterblijft bij de exportgroei vormt de internationale handel een belangrijk anker in het economische herstel.

Bron: Reuters EcoWin

...maar de industriële productie blijft achter

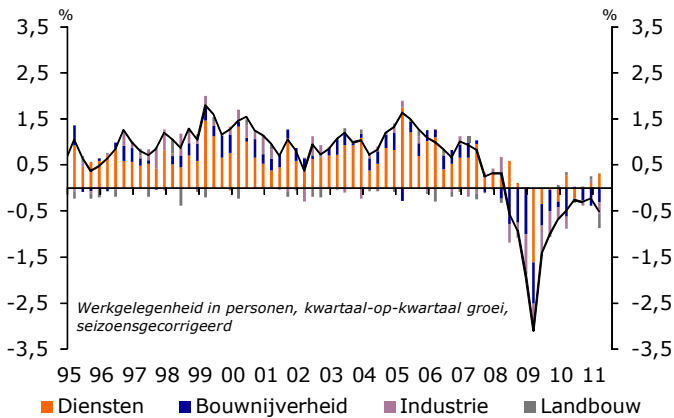
De voordelen van de hoge exportgroei worden echter voor een groot deel teniet gedaan door de zwakke ontwikkeling van de binnenlandse vraag. De bouwsector krimpt nog gestaag verder, mede door forse bezuinigingen van de overheid. Die bezuinigingen zetten ook de beschikbare inkomens van huishoudens onder druk, waardoor de consumptieve bestedingen nauwelijks kunnen groeien. Het herstel van de Spaanse industriële productie blijft daardoor duidelijk achter bij dat van de eurozone als geheel. Dit zwakke industriële herstel maakt dat de vooruitzichten voor de bedrijfsinvesteringen in Spanje minder gunstig zijn dan in landen als Duitsland en Nederland.

Bron: Reuters EcoWin

Conjunctuurbeeld Spanje

3 mei 2011

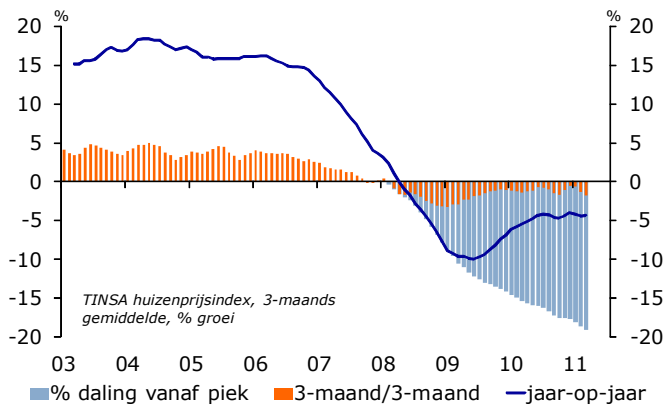
Verlies aan werkgelegenheid zet door..

Bron: Reuters EcoWin, Rabobank

Het moeizame herstel van de productie in de industrie en de verdere daling van de productie in de bouwsector zorgden ook in het eerste kwartaal van 2011 weer voor een verdere daling van de werkgelegenheid. De werkgelegenheids-groei in de dienstensector kan daar nog niet voor compenseren. De ongunstige ontwikkeling op de arbeidsmarkt heeft ertoe geleid dat een aantal mensen het zoeken naar een baan heeft opgegeven, waardoor de beroepsbevolking in de afgelopen 2 kwartalen kleiner geworden is. Ondanks de daling van de beroepsbevolking is de werkloosheid in de eerste drie maanden van 2011 weer verder gestegen, naar een nieuw hoogtepunt van 20,7% in maart.

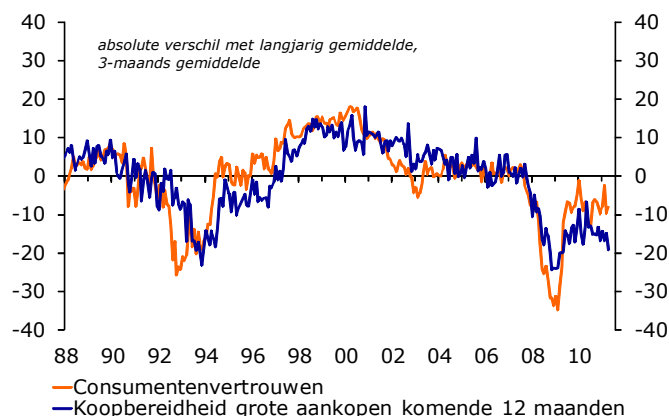
... en ook de huizenprijzen dalen gestaag verder..

Bron: TINSA

Na meer dan 3 jaar daling is de gemiddelde huizenprijs in Spanje 19% lager dan het hoogtepunt dat eind 2007 bereikt werd. Er zijn drie redenen om een verdere daling van de huizenprijzen te verwachten. Ten eerste is het overschot aan woningen nog altijd aanzienlijk. Ten tweede staan de beschikbare inkomens van huishoudens onder druk door hogere belastingen en energieprijzen. En ten derde zal de verwachte stijging van de hypotheekrente de betaalbaarheid van woningen verder onder druk zetten. Omdat vrijwel alle Spaanse hypotheekrentes een variabele rente hebben, zullen de renteverhogingen van de Europese Centrale Bank relatief snel tot hogere woonlasten leiden.

... dus de consument houdt de hand op de knip

Bron: Reuters EcoWin

De nog steeds stijgende werkloosheid, de hoge inflatie en de bezuinigingen door de overheid maken dat het consumentenvertrouwen op een laag niveau is blijven steken. Naast het beperkt groeiende of zelfs dalende beschikbare inkomen zullen huishoudens bovendien eerder opgebouwde schulden naar beneden willen brengen. De bereidheid om grote aankopen te doen is sinds het midden van 2010 trendmatig gedaald en ligt ver beneden het langjarig gemiddelde. Hoewel de verkoop van nieuwe auto's na de forse daling in het derde kwartaal van 2010 in de eerste drie maanden van 2011 weer een stijging liet zien, zijn de winkelverkoppen juist fors gedaald. Wij verwachten voor dit jaar een stagnatie van de particuliere consumptie.

www.rabobank.com/kennisbank

Tim Legierse
Tel. 030 - 2162677
T.Legierse@rn.rabobank.nl